

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๖๑/๒๕๕๖

เรื่องพิจารณาที่ ๗๕/๒๕๕๖

วันที่ ๒๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

ระหว่าง

นายกิตติ อธินันท์

ผู้ร้อง

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ที่ ๑ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ ๒

พรรคประชาธิปัตย์ ที่ ๓

ผู้ถูกร้อง

เรื่อง คำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘

นายกิตติ อธินันท์ ผู้ร้อง ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๖ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ผู้ถูกร้องที่ ๑ โดยการสนับสนุนของ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ผู้ถูกร้องที่ ๒ และพรรคประชาธิปัตย์ ผู้ถูกร้องที่ ๓ ประกาศให้ผู้ชุมนุม ไปปิดล้อมทำเนียบรัฐบาลในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ และได้ดำเนินการตามที่ประกาศไว้โดยมุ่งหน้า ปิดล้อมทำเนียบรัฐบาล มีการตัดและทำลายสิ่งกีดขวางของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นเหตุให้ข้าราชการและ เจ้าหน้าที่ไม่สามารถเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ได้ เมื่อนายกรัฐมนตรีได้ประกาศยุบสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ก็ไม่ยุติการชุมนุม แต่ประกาศว่าได้ยึดอำนาจอธิปไตยคืนมาให้ประชาชนแล้ว และจะดำเนินการจัดตั้ง สภาประชาชนเพื่อใช้อำนาจอธิปไตย รวมทั้งสร้างกฎเกณฑ์และกติกาการปกครองประเทศใหม่

โดยออกประกาศให้หัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ มารายงานตัว และให้นำรัฐมนตรีลาออกจากตำแหน่ง ภายใน ๒๔ ชั่วโมง ผู้ร้องเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสามดังกล่าว เป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ เนื่องจากอำนาจอธิปไตยอันเป็นอำนาจอสูงสุดในการปกครองประเทศเป็นของปวงชนชาวไทยซึ่งพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นผ่านทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรีและศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ การที่ผู้ถูกร้องที่ ๑ ประกาศว่ายึดอำนาจอธิปไตยมาเป็นของกลุ่มตนและจะใช้อำนาจนั้นเอง ย่อมเป็นการตัดพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ทำให้ไม่อาจทรงใช้พระราชอำนาจดังกล่าวได้

การที่ผู้ถูกร้องที่ ๑ ประกาศว่าจะต่อต้านเพื่อมิให้มีการเลือกตั้งในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ และประกาศเงื่อนไขให้นำรัฐมนตรีลาออกจากตำแหน่ง โดยจะจัดให้มีสภาประชาชนเพื่อแก้ไขกฎเกณฑ์ กติกา การปกครองประเทศและจัดตั้งรัฐบาลชั่วคราวเพื่อปฏิรูปการเมือง และในวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ประกาศจะนำผู้ชุมนุมไปปิดล้อมสถานที่รับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ กับพวกดังกล่าว เป็นการกระทำเพื่อขัดขวางหน่วงเหนี่ยว เพื่อมิให้เกิดการเลือกตั้งที่เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เป็นการกระทำที่มิได้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และวิถีทางแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองประเทศ อันถือเป็นสาระสำคัญตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ เมื่อผู้ถูกร้องที่ ๒ ในฐานะหัวหน้าพรรคผู้ถูกร้องที่ ๓ ได้ทราบการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ มาโดยตลอดกลับให้การสนับสนุนผู้ถูกร้องที่ ๑ กรณีจึงถือว่าผู้ถูกร้องทั้งสามได้ร่วมกันกระทำการอันเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง และการกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสามก็เข้าข่ายเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาในข้อหากบฏ โดยผู้ถูกร้องที่ ๑ กับพวกถูกแจ้งความดำเนินคดีในความผิดอาญาหลายมาตราด้วยกัน ซึ่งกรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับไว้เป็นคดีพิเศษและมีคำสั่งให้อายัดทรัพย์สินในบัญชีเงินฝากของผู้ถูกร้องที่ ๑ กับพวก เพื่อดำเนินการตามกฎหมายแล้ว

เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ในฐานะหัวหน้าพรรคผู้ถูกร้องที่ ๓ รวมทั้งสมาชิกพรรคผู้ถูกร้องที่ ๓ ได้ร่วมแถลงข่าว กรณีพรรคผู้ถูกร้องที่ ๓ มีมติไม่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ อันเป็นการแสดงเจตนาโดยชัดแจ้งของผู้ถูกร้องที่ ๒ และผู้ถูกร้องที่ ๓ ที่จะไม่สนับสนุนการเลือกตั้งทั่วไปที่จะเกิดขึ้นและไม่ยึดมั่นในระบบรัฐสภา

โดยประกาศชุมนุมใหญ่ในวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๖ เพื่อขับไล่นายกรัฐมนตรีและขัดขวางไม่ให้มีการเลือกตั้ง และในวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ทำการปิดล้อมทางเข้าออกศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (สนามกีฬาไทย-ญี่ปุ่น) ซึ่งเป็นพื้นที่เปิดรับสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ทำให้เจ้าหน้าที่ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ตัวแทนพรรคการเมืองต่าง ๆ และผู้สื่อข่าว ถูกกักตัวอยู่ภายในบริเวณดังกล่าว จนเป็นเหตุให้ผู้ที่จะสมัครรับเลือกตั้งไม่สามารถเข้าไปในสถานที่รับสมัครเลือกตั้งได้ เป็นการกีดกันข่มขู่การทำงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมถึงกรณีการนำมวลชนมาที่กรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อเรียกร้องให้นายชาติ พึ่งศิษฐ์ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ออกมาพบและให้นำเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินคดีกับแกนนำ กปปส. มาแสดงต่อผู้ชุมนุม โดยผู้ชุมนุมใช้กำลังบุกกรูฝ่าแนวกันของเจ้าหน้าที่ตำรวจและยึดอาคารกรมสอบสวนคดีพิเศษ พร้อมทั้งประกาศให้เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่ตำรวจออกนอกอาคาร อันเป็นการใช้กำลังข่มขู่เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ถูกร้องทั้งสามได้กระทำการดังกล่าวอย่างต่อเนื่องตลอดมา และมีแนวโน้มว่าจะรุนแรงมากยิ่งขึ้น โดยการแสดงออกอย่างชัดเจนต่อสาธารณชนและนำมวลชนไปกดดันเจ้าหน้าที่และเข้ายึดสถานที่ราชการ เพื่อขัดขวางมิให้มีการเลือกตั้งตามวิถีทางประชาธิปไตย จึงเป็นการกระทำเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม กระทำการเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ขัดต่อกฎหมายและความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ผู้ร้องเป็นผู้ทราบการกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสาม จึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ โดยขอให้ มีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องทั้งสามยุติการชุมนุมหรือเลิกการกระทำความผิดดังกล่าว และขอให้ มีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง ที่ ๓ และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งกรรมการบริหารของพรรคเป็นระยะเวลาห้าปี พร้อมทั้งขอให้ไต่สวนฉุกเฉินเพื่อรับฟังข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานต่าง ๆ

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

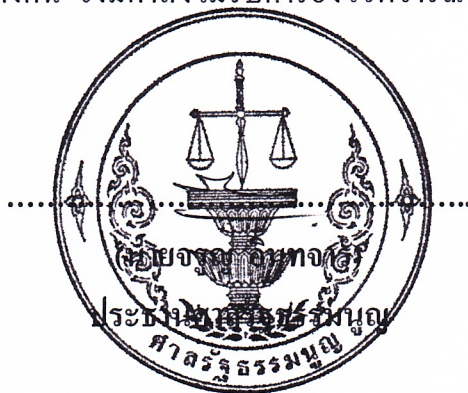

- ๔ -

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลจะใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ มิได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่บุคคลหรือพรรคการเมืองใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง ผู้ทราบการกระทำดังกล่าวย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงและยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าว แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนการดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำการดังกล่าว”

พิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากการชุมนุมของประชาชนตามคำร้องเป็นการใช้เสรีภาพและเป็นการกระทำในนามประชาชนที่รัฐธรรมนูญให้การรับรองไว้ โดยมีเหตุผลสืบเนื่องมาจากการต่อต้านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรม และมาจากความไม่ไว้วางใจในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล และเป็นเพียงการเรียกร้องและแสดงพลังด้วยการสนับสนุนของประชาชนเป็นจำนวนมาก จึงไม่มีมูลกรณีว่าผู้ถูกร้องทั้งสามได้กระทำการเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเป็นการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง กรณีจึงยังไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคสอง ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้วินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(คำสั่งที่ ๖๑/๒๕๕๖)

(นายจรยุทธ ภัคดีชนากุล)

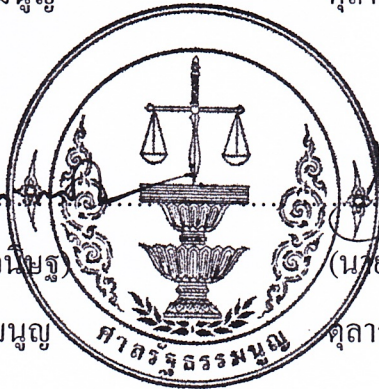
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเฉลิมพล เอกอุรุ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนุรักษ์ มาประณีต)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญตัง กุลนุฬา)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ